

2. oktober 2013

UKA 2013/39
Kim Kielsen

Suliffeqarfiit namminersortut pitsaasumik, inerititaqarfiusumillu iliuuseqartut, avatangiisinut mingutsaaliuinerikkut, nukissiuutit mingutsitsinngitsut atornerisigut, aammalu co2-mik aniatitsinermikkut annikillisaasut akissarsisinneqartalernissaanik Naalakkersuisut sulissuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Gerhardt Petersen aamma Siverth K. Heilmann, Atassut)

Siullermeerinnineq.

Avatangiiseq tassungalu mianerinnittumik teknologi Siumumi ukiuni arlariinngortuni anguniakkatta ilagaat, soorlutaaq Siumut siuttuuffigalugu nunatsinni erngup nukinganik innaallagissiorfiit eqqunneqartut. Erngup nukinganik innaallagissiorfik kingulleq atulersinneqarpoq "Paakitsoq" Ilulissat avannannguaniittoq, taamaaliornikkut innaallagialuq erngup nukinganiit pinngortoq maanna 70% missiliorlugu pissarsiarisalerlugu – tamanna oqaatigineqarsinnaavoq aningaasaliinerusooq pitsassuaq, tassami Co2-mik aniatitsineq annikillisarneqarpoq soorlutaaq ikummatissanik atuinerput taamaaliornikkut aamma annikillisarneqartoq.

Erngup nukinganik innaallagissiorfinnik sanaartoraluarluta suli unammilligassaqarpugut, soorlu assersuutigalugu avatangiisimut tunngasutigut, eqqagassalerinermi, silaannarmut avatangiisimullu pitsaasunik atortussiassanik atuinerput ileqqutta allannngortinniarnerninut, avatangiisimut mianerinnittumik sanaartornikkut soorlutaaq inuussutissarsiortut avatangiisinut mianerinnittut ilisarnaatilersornerisigut. Suliniutaasinnaasut allarpassuit taakkar-torneqarsinnaapput.

Siumumit inissaminiitipparput oqaatigissallugu: nammineerluta avatangiiseq silaannarlu pillugit iliuuseqartarnerput eqqarsaatigisariaqaratsigu pinngortitarsuaq inuuffippat ataq-qillugu, puiornaguli taannaammat siulitsinnit pissarsiarpud taakkunatullu nunap piinik pissarsivigisarlugu. Tamanna kinguaassatta aamma periarfissarisariaqarpaat.

Siunnesuuteqartut siunnersuutiminni siunertaat Siumumit soqutiginaateqarluartutut isigavut, taamaattorli erseqqissaatigissavarput siunnersuuteqarnikuugatta namminersortuni pisortanilu inuussutissarsiutinik ingerlataqartuni piumasaqaataassasoq avatangiisitta mianernartup mianerineqarnissaa siunertaralugu nalunaarsuisalernissaaq taajuutilimmik "Naatsorsuutit qorsuit", taamaaliornikkut atuinermik aqutsinikkullu naleqqussaasoqarsinnaanissaa pillugu silaannarput avatangiiserlu eqqarsaatigalugit.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanikoq "Naatsorsuutit qorsuit" akuerineqarnikuuvoq, ullumannali tikillugu suli atornerqarneranik takusaqanngilagut siunnersuummi pineqartuni.

Siumumi ilanngullugu ilisimavarput, namminersortutut pisortallu inuussutissarsiutitigut suliffeqarfiutaat arlallit "Suliniutit qorsuit" kiisalu "Naatsorsuutit qorsuit" atugarigaat – soorlu tamanna Naalakkersuisut akissuteqaatigisimasaanni ersertoq. Nammineq piumassuseqarlutik suliniuteqarsimasut Hotel Arctic, Avatangiiseq pillugu nunatsinni nersornaammik pissarsisinneqarsimasoq, aammalu Sanaartornermik ilinniarfik Qaqortullu Kommunerisimasaa suliniutinik inaarsaasimapput silaannarmut avatangiisimullu iluaqutaasussamik.

Naalakkersuisut akissuteqaataanni aamma takusinnaavarput suliat arlallit ingerlanneqartut suliffeqarfiit allallu soqutiginnilersikkumallugit, avatangiisitta silaannaallu pissusai pillugit pitsaanerumik ilisarnaateqalernissaat pillugu, soorlu "Clean Greenland-Green Companies"-imi taakkartorneqartutuut. Suliniutit soqutigintut allallu kingunerissavaat anner-tunerumik pitsaanerumillu avatangiisinut ilisimaarinnineq avatangiisitsinnut, silaan-natsinnut pinngortitamullu iluaqutaasoq.

Naalakkersuisut akissuteqaataanni atuarneqarsinaavortaaq siunnersuuteqartup ugartugaa-sa amerlanerpaartai eqqarsaatigalugit piumasaqaatinut anguniakkanullu Kalaallit Nunaan-ni Avatangiisit pillugit Nersornaatip siunertaasa naammassigai, taamaattoq Siumumiit siunnersuuteqartut isumaqatigaavut aaqqiissutissanik allanik aamma nassaartariaqartugut avatangiisinut silaannarmullu mianerinnittumik suliniutaasinnaasunut kajujmissaataasin-naasunik, pumasaqaatillu eqqarsaatigalugit politikikkut nukittorsaatitut ator-neqarsinnaa-sunik.

Siumumiillu ilisimavarputtaaq ukiumoortumik Co2-mik aniatitsinerput nuna tamakkerlugu annikeqimmat, tamanna assersuunneqarsinnaalluni Danmark-imi aamarsuaq atorlugu nukissiorfiup ataatsip ukiumi ataatsimi aniatittagaanut. Ataasiakkaalli uuttortarneqarneran-ni aniatitsineq qaffasippoq.

Siumumiit oqaasissavut tamakku oqaatigereerlugit nalunaarutigissavarput siunnersuut ila-linnginnatsigu, oqareernitsituulli aaqqiissutissatut periarfissaasinnaasunik allanik ujaartui-nissaq soqutigintutut isigigatsigu.

Tamakkuupput Siumumiit siunnersuummut oqaaseqaatissatut ilanngukkusutavut. Oqal-linnissamat pitsaasumut siunertaqarluartumullu qilanaarpugut.